

HD balance

► Förskrivarinformation | Svenska

VI TILLVERKAR LIVSKVALITET

HD Rehab hjälper människor att få en ökad livskvalitet. Våra produkter bidrar till att brukare, anhöriga och vårdare får en behaglig, trygg och enkel tillvaro.

HD Rehab erbjuder hjälpmedel för människor med funktionsnedsättning. Det vi gör mest är rullstolar, som vi konstruerat, utvecklat och tillverkat i över 50 år. Vi kompromissar aldrig när det gäller kvalitet. Precision, säkerhet för brukare och vårdare, funktion och formgivning är viktiga ledord för oss. Vi kan nästan lova att vilken annan rullstol du än provar kommer du att känna skillnaden.

FLEXIBEL UTVECKLINGSGLÄDJE

Antingen du är brukare, anhörig eller vårdare är vi lyhörda för önskemål och synpunkter. Hos oss jobbar konstruktörer och utvecklare nära och tillsammans med produktionen i våra lokaler på Lidingö. Våra kreativa medarbetare använder sina specialistkunskaper, erfarenheter och sin idérikedom för att hitta lösningar för varje enskild persons unika behov.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT	4
1.1 Målgrupp / Användningsområde	4
1.2 Utprovning	4
2. CHASSI	5
2.1 Modeller	5
2.2 Ramförstärkningar	5
2.3 Val av sittbredd	5
2.4 Val av sittdjup	5
2.5 Balansering av rullstolen	5
2.6 Sitstillning och ryggvinkling	6
2.7 Hjul	7
2.8 Drivringar	7
2.9 Bromsar	7
2.10 Körhandtagssida	7
2.11 Körbygel/körhandtag	7
2.12 Tippskydd	8
3. SITSENHET	8
3.1 Sits	8
3.2 Rygg	8
3.3 Alternativ ryggbredd	9
3.4 Benstöd	9
3.5 Vad- och fotstöd	10
3.6 Armstöd	10
4. TILLBEHÖR	11
5. VERKTYG/MONTERING	14
6. KOMMENTARER	14
6.1 Skötsel och underhåll	14
6.2 Ergonomi & Patientsäkerhet	14
6.3 Transport i fordon	14
6.4 Hårt belastande brukare	14
6.5 Tillåtna ändringar & kombinationsavtal	15
6.6 Specialanpassning	15
6.7 Övrig dokumentation	15
7. ÖVERSIKT AV VALMÖJLIGHETER	16
8. PROBLEMLÖSAREN	18

1. ALLMÄNT

1.1 Målgrupp / Användningsområde

Denna förskrivarinformation riktar sig till dig som vill ha en övergripande information om HD Balance och dess möjligheter inför förskrivning. Förskrivarinformationen är en del av den dokumentation som finns om HD Balance och bör därför kompletteras med dokumenten *Bruksanvisning* (dok nr 95701), *Infoblad* (dok nr 95930-959**) och *Måttabell* (dok nr 95719). Alla dokument utgår ifrån en HD Balance med standardkonfiguration. Möjlighet till alternativ konfiguration finns men bör noga övervägas, då detta ibland medför begränsningar och vissa risker, se dokument *Riskinformation specialutförande* (dok nr 95707). Senaste revision av ovanstående dokument finns på hdrehab.se

HD Balance är en manuell komfortrullstol avsedd för personer med behov av högre sittkomfort, stöd och stabilitet än vad aktiv- och allroundrullstolar kan ge. Med de många inställningsmöjligheterna ges brukaren en individuellt anpassad sittställning i balans och med maximal tryckavlastning.

Komplett bruksanvisning ska alltid följa med rullstolen vid leverans. Se alltid till att den finns tillgänglig där rullstolen används. Den korta bruksanvisningen som finns i en plastficka på ryggstödet är endast ett komplement.

Funktioner som sitstilt och ryggfällning skapar goda förutsättningar till variation mellan ett stabilt, aktivt sittande och avlastad vila. Observera att långvarigt sittande utan lägesförändring kan leda till obehag och skadligt tryck. Symtom på skadligt tryck kan vara smärta och hudrodnad som i förlängningen kan leda till att trycksår uppstår.

HD Balance är avsedd att användas i vardagssituationer, både i inomhus- och utomhusmiljö och kan framdrivas av brukaren själv eller vårdare. Både 16- och 24-modellen är i sitt standardutförande mycket välbalanserade och lättmanövrerade. En välplacerad balanspunkt och en kort hjulbas bidrar till dessa egenskaper.

I de fall rullstolen används av flera brukare måste respektive brukares särskilda behov beaktas. Dessutom ska rullstolens klädsel på rygg- och sitsdyna tvättas eller bytas mellan varje brukare. Tvättråd finns på klädseln.

Max brukarvikt framgår av dokumenten *Måttabell* (dok nr 95719), *Bruksanvisning* (dok nr 95715) samt även angivet på rullstol.

1.2 Utprovning

Förskrivning ska alltid ske innan en HD Balance-rullstol börjar användas. Detta gäller såväl ny stol som när en begagnad stol byter brukare. Var observant på att ny förskrivning kan behövas om en brukares funktionsnedsättning förändras eller nya behov uppstår. All förskrivning och anpassning av stolen SKA ske av behörig personal.

HD Balance ska provas ut och ställas in individuellt för brukaren av utbildad personal (Förskrivare). Bedömning av brukarens säkerhet ska göras i samband med detta.

Figur 1. HD Balance 24 och
HD Balance 16

Instruktioner till brukare, anhörig, assistent eller vårdpersonal om hur rullstolen ska användas ska förmedlas i samband med att stolen tas i bruk. Använd gärna brukarkort som en del i detta, det får dock inte ersätta en personlig genomgång.

Dagliga funktionskontroller rekommenderas, se dokument *Bruksanvisning* (dok nr 95701).

2. CHASSI

Mer information om mått, hur inställningar görs och hur tillbehör monteras finns i dokumenten *Bruksanvisning* (dok nr 95701), *Infoblad* (dok nr 95930-959**) och *Monteringsanvisningar* (dok nr 95801-958**). Senaste revision av dessa finns på hdrehab.se.

2.1 Modeller

HD Balance finns i två olika utföranden; med 24" drivhjul och med 16" drivhjul, se Figur 1. HD Balance 24-modellen, med drivringar på hjulen, är för brukare som helt eller delvis kan köra rullstolen. Denna modell går också något lättare över hinder som t. ex. trottoarkanter.

HD Balance 16 är en transportmodell för brukare som inte kör själv. 16"- hjulen underlättar en sittande glidförflyttning eller möjliggör att vårdaren kan komma närmare brukaren i en vårdssituation.

2.2 Ramförstärkningar

HD Balance finns i förstärkt utförande. Rullstolen förstärks då i hjulram, sitsram och ryggram för ökad hållfasthet. En förstärkt rullstol används till brukare som belastar rullstolen hårdare än normalt, till exempel på grund av sitt rörelsemönster eller ökad tonus/spasticitet. Vid användning i krävande miljöer eller handhavande som kraftigt avviker från det normala rekommenderas också en förstärkt rullstol. En förstärkt rullstol kan även kompletteras med en fjädrande rygg. Se avsnitt 3.2 *Rygg* och 6.4 *Hårt belastande brukare*.

2.3 Val av sittbredd

HD Balance finns i fyra sittbredder; 38, 42, 46 och 50 cm. För att anpassa sittbredden efter brukaren finns utfyllnadskuddar som tillhör. Dessa fästs på sidostöden och gör sittbredden smalare. Ytterligare alternativ för anpassning av sittbredd är distanser. Dessa placeras mellan armstödsstolpen och sidostöden.

2.4 Val av sittdjup

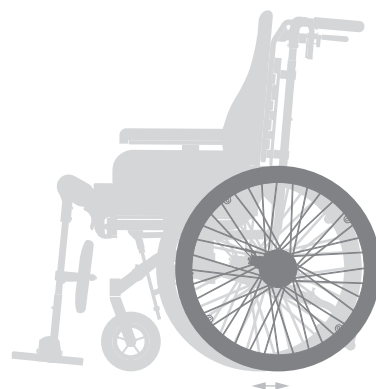
HD Balance finns med standard eller förlängd sitsram. Rullstolen med den förlängda sitsramen är även utrustad med förlängd sittplatta och förlängd sittdyna. Vid behov av ytterligare kortare sittdjup kan ryggdistanser användas för att flytta fram ryggstödet 2,5 cm. Se avsnitt 4 *Tillbehör*.

2.5 Balansering av rullstolen

Rullstolen är välbalanserad i sitt standardutförande och passar de flesta brukares behov. Man bör alltid sträva efter att uppnå standardkonfiguration men i vissa speciella fall kan rullstolens grundkonfiguration behöva ändras. Detta bör noga övervägas och riskbedömas i varje enskilt fall.

FÖRFLYTTNING AV DRIVHJUL

Drivhjulen kan monteras i två olika positioner, främre och bakre, se Figur 2. Som standard levereras HD Balance med drivhjulet i den främre positionen. Detta ger, enligt tester, en lättkörd rullstol med tillräckligt bra stabilitet för normalbrukaren. För ytterligare stabilitet bakåt monteras hjulen i bakre position. Detta ger en mer stabil rullstol som är något tyngre att köra. Om brukaren ofta sitter med kraftigt tillbakalutad rygg och sits, bör bakre hjulposition användas.

Figur 2. Drivhjulen har en främre och bakre position

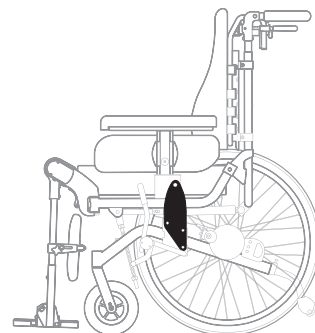
BALANSERING AV SITSENHET (TYNGDPUNKTSFÖRSKJUTNING)

Tiltplåtarna som förbinder hjulram och sitsram kan bytas ut mot alternativa varianter. Sitsenheten kan på så sätt flyttas framåt eller bakåt, se Figur 3.

HÖJDINSTÄLLNING AV SITSENHET

Sitthöjden kan anpassas genom att byta ut tiltplåtarna till en lägre eller högre variant. Det finns även möjlighet att sänka sitthöjden på HD Balance 24 genom att byta till mindre drivhjul samt flytta alternativt byta länkhjul.

- Var alltid uppmärksam på att tipprisken kan öka när rullstolens balansering och höjd förändras!
- Dokumenten *Referenstabell balanseringskonfigurationer* (dok nr 95759) samt "Referenstabell balanseringslägen" (dok nr 95758) anger vilka kombinationer av balansering och sitshöjning/sänkning som tillåts och vilka eventuella begränsningar de medför. Läs dessa innan specialutföranden beställs.

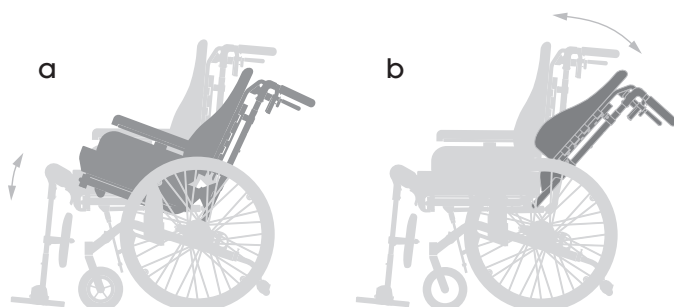
Figur 3. Tiltplåtarnas läge

2.6 Sitstiltning och ryggvinkling

SITSTILTNING

HD Balance sitsenhet är tiltbar 0-20 grader, se Figur 4 (a). Möjlighet att utöka tiltvinkeln till -5 - 30 grader finns men kan medföra en ökad tipprisk. Det finns även en möjlighet att begränsa tiltvinkeln. Se Infoblad *Sitstilt & Ryggvinkling* (dok nr 95944).

Observera att en individuell riskbedömning ska göras av förskrivaren i varje enskilt fall. Olika kroppsform och vikt hos brukaren påverkar stolens balans i olika grad.

Figur 4. Sitsenheten kan tiltas mellan 0 - 20° (a) och ryggen kan vinklas mellan 90-120° (b)

RYGGVINKLING

Ryggstödet kan, som standard, vinklas steglöst, 90-120 grader, se Figur 4 (b). Möjlighet att utöka ryggvinkeln till 90 - 135 grader finns men kan medföra en ökad tipprisk.

Ryggvinklingen regleras med hjälp av en gaskolv som är monterad under rullstolens sits. Gaskolven ger en lyftkraft som hjälper till vid uppresningen av ryggstödet. Möjligheten till reglerbar ryggvinkling kan tas bort och ersättas med en fast vinkel som kan ställas in mellan 90 och 105 grader. Detta anges vid beställning eller utförs av behörig tekniker i efterhand.

REGLAGE

Sitstiltningsreglaget är grönt och placerat på körbygelns högra sida medan ryggvinklingsreglaget är grått och placerat på körbygelns vänstra sida. Reglagen hanteras var för sig, dvs. inte samtidigt.

ELFUNKTIONER

HD Balance kan utrustas med elfunktioner för sitstilt och ryggfällning vilket gör det möjligt för brukaren att själv ändra sittställning i rullstolen.

Obs! Den elektriska sitstiltningen kan inte begränsas eller utökas, den är alltid 0-20 grader. Detta gäller även ryggfällningen som alltid är 90-120 grader.

2.7 Hjul

HD Balance finns i två modeller, HD Balance 16, med 16" bakhjul och HD Balance 24, med 24" bakhjul. Båda modellerna är utrustade med 7" (175mm) länkhjul. Samtliga däck på HD Balance, oavsett modell, är som standard pump- och punkteringsfria PUR-däck.

Alternativt finns Flexeldäck för en mer lättrullad stol när brukaren är tung. Det är även möjligt att använda luftpumpade däck på HD Balance.

Bakhjulen är avtagbara med snabbkoppling (quick release).

2.8 Drivringar

Drivringarna på HD Balance är som standard av aluminium. Som alternativ finns andra drivringar, plastade för ett bättre grepp eller rostfritt stål som är mer slitstarkt än aluminium. Drivringarna får inte tas bort eftersom hjulkonstruktionen då försvagas. Ett smalare yttermått kan istället uppnås genom att drivringen flyttas närmare hjulet och/eller byta ut länkhjulstappen till en kortare variant.

2.9 Bromsar

HD Balance är som standard utrustad med kombinerad färd- och parkeringsbroms (vårdarbroms). 24-modellen är även utrustad med parkerings-/brukarbromsar.

KOMBINERAD FÄRD- OCH PARKERINGSBROMS

Bromshandtagen sitter under körbygeln/körhandtagen och manövreras från rullstolens baksida. Parkeringsbromsen består av en hylsa som skjuts fram för att låsa bromsen.

PARKERINGSBROMS / BRUKARBROMS

På HD Balance 24 finns en separat parkeringsbroms för brukaren. Denna broms är av däckbromstyp och kan även fås till HD Balance 16 om så önskas. Om brukaren har svårt att nå bromshandtaget eller är svag finns förlängda bromspakar till HD Balance 24.

2.10 Körhandtagssida

HD Balance är som standard utrustad med körhandtagssidor med integrerad vårdarbroms.

Alternativt finns vinkelställbara körhandtagssidor som kan vinklas i 3 olika lägen utifrån brukarens sittposition och/eller vårdarens längd.

Alla typer av körhandtagssidor är höj- och sänkbara i 3 lägen med hjälp av snäppknappar i ryggramsrören. Om vårdaren som ska köra rullstolen är lång finns förhöjda körhandtagssidor (+12 cm).

2.11 Körbygel/Körhandtag

HD Balance är standardutrustad med körbygel som är fäst på körhandtagssidorna.

Som alternativ till standardkörbygel finns körbygel djup, körbygel förhöjd bockad och separata körhandtag.

KÖRBYGEL DJUP kan användas t ex vid drivaggregatsanvändning.

KÖRBYGEL FÖRHÖJD BOCKAD används om brukaren körs i sitstiltat och/eller ryggfällt läge.

SEPARATA KÖRHANDTAG kan väljas om tex. trappklättrare ska användas.

2.12 Tippskydd

Tippskydd tillhör standardutrustningen på samtliga HD Balance-modeller. Observera att tippskydden till 16"- och 24"-modellen har något olika utformning. **Använd rätt modell.**

Tippskydden kan höjdställas i tre lägen och även vridas upp och låsas i ett inaktivt läge vid t ex passage av trottoarkant/tröskel. Ha alltid tippskydden fullt utdragna i aktivt läge vid tipprisk bakåt och tänk på att alltid vrida tillbaka och låsa tippskydden igen då de varit inaktiva.

Tippskydden fungerar även som trampor d.v.s. mothåll för foten när rullstolen ska tippas upp på bakhjulen.

Obs: Tipprisken kan variera beroende på brukarens vikt, kroppsform och placering i rullstolen. Andra faktorer som påverkar är rullstolens grad av sitsiltning, ryggfällning och benstödsvinkling, bakhjulens placering samt ev. last på rullstolens ryggstöd. Tipprisken bör alltid kontrolleras i den aktuella användningssituationen och tippskydden ställas in efter detta. **Observera att rullstolen ej får användas utan tippskydd.**

3. SITSENHET

Mer information om mått, inställningar och hur tillbehör monteras finns i dokumenten *Bruksanvisning* (dok nr 95701), *Infoblad* (dok nr 95930-959**) och *Monteringsanvisning* (dok nr 95801-958**).

3.1 Sits

HD Balance är utrustad med en djupinställbar sittplatta för att ge brukaren en god understödsyta och maximal tryckfördelning. Djupet justeras med en spärr under sittplattan. Sittplattan är försedd med kardborrband för fastsättning av sittdynan.

SITTDYNA

HD Balance är utrustad med en formad sittdyna i skum med sittgrop, lårbensstöd och bendelare. Framkanten på sittdynan är snedskuren med ett överhäng vilket minimerar risken för tryck i brukarens knäveck. Sittdynan fästs på sittplattan med kardborrband.

Klädsel till sittdynor finns tre olika alternativ, grå Trevira (standard), svart Trevira eller Hygienklädsel (avspritbar). Som tillbehör finns överdragsklädslar med inkontinensskydd, i svart Trevira. Dessa har resår och träs över befintlig klädsel som ett extra, tvättbart skydd.

3.2 Rygg

FLEXI RYGGSYSTEM

HD Balance är som standard utrustad med Flexi ryggsystem. Flexi ryggsystem består av Flexi ryggram med sju inställbara remmar samt Flexi ryggdyna. Remmarna kan ställas in för att ge brukaren ett bra bäcken- och ländryggsstöd. Det går också att ge extra plats åt brukarens stjärt eller kyfotiska rygg genom en slackning av remmarna. Ett bra sidostöd åt brukare som lutar, kan åstadkommas genom att alla remmarna slackas och ryggdynan skålas. Flexi ryggsystem finns även i en förlängd variant för långa brukare. Se dokument *Bruksanvisning* (dok nr 95701) för instruktion ang. inställning av flexirygg. Önskas ytterligare stöd för bälten finns bålstöd, se avsnitt 4 Tillbehör.

PLANRYGG

Som alternativ till Flexi ryggsystem finns planrygg som är en ryggplatta i aluminium. Planrygg finns även i en förlängd variant för långa brukare.

HÖJDINSTÄLLNING AV RYGGEN

Det finns två sätt att ställa in rygghöjden. Dels finns spår i flexiramen för steglös höjdjustering. Krävs ytterligare justeringar i höjd kan även ryggklamrarna flyttas något längs ryggramens sidorör.

RYGGDYNA

Flexi ryggdyna är av skum med formade sidovingar för att ge ett mjukt men stabilt sidostöd. Det finns även en plan ryggdyna av skum, utan vingar, som alternativ. Båda typer av ryggdynor går att använda till planrygg och till flexirygg. Klädsel till ryggdynor finns i tre olika alternativ, grå Trevira (standard), svart Trevira eller Hygien (avspritbar).

FJÄDRANDE RYGG

Det går att utrusta rullstolen med en fjädrande rygg. Detta skonar rullstolens delar vid hård belastning, för exempelvisa brukare med förhöjd tonus/spasticitet. Behov av fjädrande rygg måste bedömas i varje enskilt fall eftersom detta inte passar alla brukare.

3.3 Alternativ ryggbredd

HD Balance kan utrustas med ett bredare ryggstöd för brukare med brett axel/skulderparti och smal höftbredd. Möjlighet finns också att utrusta rullstolen med ett smalare ryggstöd för brukare som har en smalare överkropp och är bredare runt höfter och stjärt.

Vid användning av bredare ryggstöd uppstår viss begränsning av armstödens djupinställning.

3.4 Benstöd

Benstöden finns i två varianter; vinkelfasta och vinkelställbara. Som alternativ finns även amputationsbenstöd.

HD Balance hjulram är utformad så att alla benstödstyper kan användas i 90 grader i standardkonfigurerad rullstol, utan att det blir konflikt med länkhjulen. 90-gradersläget är användbart tex. när brukaren har knäledskontrakturer eller för att bryta sträckspasticitet i benen. Benstöd finns i tre olika längder, standard, kort och långt.

VINKELSTÄLLBARA

Vinkelställbara benstöd består av benstödsöverdel, vadstöd och fotstöd. Benstöden sätts på plats och tas bort med ett enkelt enhandsgrepp utan att brukarens underben behöver sträckas/rätas ut. Benstöden är ställbara från 90 - 180 grader. Placeringen av benstödsöverdelens vridcentrum gör att benstödslängden, för de flesta brukare, inte behöver justeras när knäledsvinkeln ändras (längdkompenserande).

VINKELFASTA

Vinkelfasta benstöd finns som alternativ till de vinkelställbara och består av benstödsöverdel, vadstöd och fotstöd. Benstödet sätts på plats och tas bort med ett enkelt enhandsgrepp på liknande sätt som de vinkelställbara benstöden utan att brukarens underben behöver sträckas/rätas ut. Vinkelfasta benstöd finns som standard i 90 och 105 graders utförande, men kan som specialanpassning tillverkas i valfri vinkel.

AMPUTATIONS BENSTÖD

Vinkelställbart amputationsbenstöd är inställbart mellan 140 - 180 grader. Det är avtagbart och kan vridas ut i sidled. Amputationsbenstödet polstrade vadplatta är inställbar i höjd, djup, sidled och vinkel.

FRIKOPPLINGSREGLAGE KNÄLED

Detta gör det möjligt att vinkelreglera benstöden från en sida när en hel fotplatta eller fotlåda används. Vinkelregleringen kan då utföras av endast en vårdare.

3.5 Vad- och fotstöd

VADSTÖD

Delade vadvästod ingår som standard till HD Balance. Som alternativ finns helt vadvästod, vadvädd eller vadvästod. Både vadvästod delat och vadvästod helt kan ställas i höjd, djup och vinkel. Vadvästod delat är även steglöst ställbara i sidled.

Det finns även två alternativa delade vadvästod som är djupare (3 eller 5 cm). Helt vadvästod finns med ett alternativt djup (3 cm).

FOTSTÖD

Separata fotplattor är standard på HD Balance. Dessa kan ställas i höjd, djup och vinkel. Som alternativ finns hel fotplatta eller fotlåda. Båda kan ställas i höjd och vinkel.

Samtliga fotstöd kan användas till både vinkelställbara och till vinkelfasta benstöd. Fotstöd finns i en förkortad variant för brukare med korta ben. Mer information om hur långa och korta fotstöd ska kombineras med benstödslängder finns i Infoblad *Benstöd* (dok nr 95933).

3.6 Armstöd

Armstöd finns i tre modeller, armstöd standard, armstöd bred och hemiplegiarmstöd. Armstöd standard och armstöd bred finns även i låg variant för korta brukare eller till brukare med en ihopsjunken sittställning.

STANDARD

Armstöd standard består av en höjd- och djupinställbar armstödsplatta samt ett sidostöd. Armstödsinställningar i höjd och djup görs utan verktyg. För höjdinställning finns graderade skalor så att båda armstöden enkelt kan ställas i lika höjd. Armstödsplattan kan regleras i djup för att ge stöd för brukarens armbågar i olika sittpositioner. Till exempel kan armstödsplattorna skjutas framåt för att användas som stöd vid uppresning och bakåt när brukaren behöver komma nära ett bord.

BRED

Armstöd bred består av en polstrad armstödsplatta samt ett sidostöd. Armstödsplattan är bredare baktill och har en mjukare polstring än armstöd standard. Den bredare armstödsplattan ger en bättre understödsyta för brukare som har armarna längre ut från kroppen.

HEMIPLERI

Hemiplegiarmstöd finns i höger- resp. vänster-version och består av en polstrad armstödsöverdel samt ett sidostöd. Armstödsöverdelen är utformad för att ge stöd åt brukarens arm och kan ställas i höjd, djup, bredd samt roteras in framför kroppen. Användningsområde för hemiplegiarmstödet är, t ex hemiplegi, brukare som lutar, smärta i arm/axel eller gipsad arm.

SIDOSTÖD LÅNG

Armstöden kan utrustas med en längre rak armstödsida som ger ett mjukt stöd längs med lårbenet. En längre armstödsida kan även förhindra att knät trycker mot benstödsöverdel.

SIDOSTÖD KIL

Som alternativ kan armstöd standard utrustas med sidostöd kil. Vid utåtrotation/abduktion i höftlederna räddar dessa sidostöd upp brukarens lårbens till ett parallellt läge. Trycket fördelas längs med låren och punkttrycket mot knälederna minskar. Sidostöd kil är något längre än standard sidostöd och finns i två olika vinklar, 4° och 7°.

SIDOSTÖD MED STOLPE

Sidostöd med stolpe, där armstödsplattan är borttagen, ger brukaren mer utrymme och därmed möjlighet till ett bättre grepp om drivringen. Ett bättre grepp ger ökad kraft att köra rullstolen.

4. TILLBEHÖR

Nedan listas de tillbehör som finns till HD Balance, var noga med att läsa respektive infoblad innan tillbehör väljs och används. Dessa finns på hdrehab.se.

Bedöm alltid om ett tillbehör medför ökade risker för brukaren eller för andra personer i omgivningen innan beslut om användande tas. Det kan t ex vara klämrisk, risk att fastna mellan tillbehör och rullstol eller ökad tipprisk. Detta gäller framför allt brukare med speciella rörelsemönster, t ex spasticitet, överrörlighet.

HUVUD- OCH NACKSTÖD

Två alternativa stöd för brukarens huvud/nacke finns, huvudstöd och nackstöd. Huvudstödet ger ett större och mer skålat stöd för huvudet. Nackstödet är mindre, mjukare och fungerar som ett stöd i nackgropen. Huvudstöd Side och Nackstöd Side finns med sidoställbar huvudstöds kudde för kunna tillgodose olika brukares behov av positionering. Huvudstöd Side+ och Nackstöd Side+ finns även med fästen för sidostöd. Sidostöd kan användas på en eller båda sidor för att exempelvis ge stöd åt brukare som lutar. Till huvudstöd finns sidostöd med fast vinkel och med ställbar vinkel. Till nackstöd finns sidostöd med ställbar vinkel.

UTFYLLNADSKUDDE

Utfyllnadskuddar anpassar sittbredden efter brukaren och ger extra stabilitet vid höft- och lårparti. De fästs på insidan av armstödens sidostöd med hjälp av en ficka fram och kardborrband bak.

DISTANS SIDOSTÖD

Distans sidostöd monteras mellan sidostödet och armstödsstolpen och är ytterligare ett sätt att anpassa sittbredden. I kombination med utfyllnadskuddar kan HD Balance med sittbredd 38 cm anpassas till 34 cm. Distanserna kan även användas i stället för utfyllnadskuddar då rullstolen är utrustad med kilformade sidostöd.

RYGGDISTANSER

Ryggdistanser flyttar fram ryggstödet och ger ett kortare sittdjup än vad som kan åstadkommas genom reglering av sittplattan. Användandet medför risker, se dokumenten *Riskinformation* (dok nr 95707) och Monteringsanvisning *Ryggdistanser* (dok nr 95831).

RYGGKIL

Vid vissa typer av rotationer/felställning i brukarens rygg kan ryggdynan behöva skjutas fram på ena sidan för att ge ett optimalt stöd åt ryggen. En ryggkil kan i dessa fall användas bakom ryggen.

LÅSBAR RYGGVINKEL (RYGGSPÄRR)

Möjlighet finns att låsa ryggvinklingen i ett bestämt läge med en spärr som monteras vid reglaget. Befintlig rullstol kan kompletteras med spärr av ryggvinkling.

ÖVERDRAGSKLÄDSEL TILL SITTDYNA

Överdragsklädsel träs över befintlig rullstolsklädsel som ett skydd. Detta förenklar byte t ex vid tvätt. Klädseln är i svart Trevira och är inkontinensskyddad.

BORD

Brickbord finns i trä (ek) och PC (polykarbonat) med uttag för bålen. Brickborden går att få med avlastningspolstring för armbågarna och är försedda med en liten sarg som förhindrar föremål att glida av.

Stödbord, polstrat, finns som alternativ om brukaren har behov att ett mjukt stöd för underarmarna.

Muggbord kan användas som alternativ om en mindre avställningsyta önskas. Detta bord kan vridas bort och är försett med en nedsänkning för mugg eller liknande.

Fästen till brickborden och stödbordet finns i två utföranden, standard (ej låsbara) och låsbara. Till muggbordet används ett fäste med rotationslåsning.

POSITIONERINGSBÄLTEN

Positioneringsbälte finns i två utföranden, 2-punktsbälte med två infästningspunkter och 4-punktsbälte med fyra infästningspunkter. Bältet är reglerbart i längd med åtdragningsremmar, två-från-mitten. Bältesfästen beställs separat och används för att fästa bältet i rullstolens sitsram i önskat läge.

BRÖSTSELEFÄSTE

Bröstselefäste monteras i rullstolens ryggsystem och är avsett att användas som fästpunkt för olika bröstselar och liknande produkter. De båda sidorna på bröstselefästet är individuellt ställbara i höjd, bredd och vinkel.

BÅLSTÖD

Bålstöd finns i tre varianter, standard, ställbart och ställbart mini. Dessa används för att ge brukaren ett stabilare sittande och förhindra att brukaren lutar åt sidan och/eller snett framåt. Bålstöden finns i olika storlekar och med olika bygglar för att passa brukare med varierande behov. Alla typer av bålstöd finns med swing-awayfunktion, vilket tillåter att man svänger bort bålstödsudden t ex i en förflyttningssituation. Fästen till bålstöd beställs separat.

AXELSTÖD

Axelstöd består av axelstöds kudde, axelstödsfäste och ramfäste. Axelstöd används för att ge stöd och förbättra brukarens hållning/balans och förhindra att brukaren lutar åt något håll. Axelstödsudden kan regleras i höjd, djup och vinkel samt i rotation i två plan vilket möjliggör en jämn avlastning längs överarmen. Med en knapptryckning kan axelstödsudden enkelt vridas bort i en förflyttningssituation (swing-away funktion).

ARMSTÖDSSARG

Armstöds sarg fästs i armstödet skena och hindrar brukarens arm från att glida av armstödsplattan bakåt eller utåt sidan. Sargen kan vara användbar i en tillbakalutad sittposition eller vid svaghet i armen, t ex efter stroke.

ARMSTÖDSLÅSNING

Armstödslåsning gör det möjligt att på ett enkelt sätt låsa fast armstödsenheterna i sitsramen på HD Balance då behov av detta finns.

SIDOSTÖDSÖVERDRAG

Sidostödsöverdrag är ett tunt överdrag som träs över armstödet sidostöd och stängts med dragkedja. Används till brukare som vill ha/behöver en mjuk yta mot benen.

FOTSTÖDSSIDA + POLSTRING

Fotstödssidor monteras på separata fotplattehåller och är till brukare som t ex behöver skydd vid ofrivilla fot- och benrörelser.

Vill man ha en mjukare yta så finns det polstrade överdrag man kan trä över fotstödssidorna. Denna fasts med kardborreband.

HÄLBAND

Hälbånd hindrar brukarens fötter från att glida av fotplattorna bakåt. De monteras i fotplattornas två bakre hål.

POLSTRING TILL FOTPLATTA

Fotplattspolstring träs på fotplattorna och fästs med kardborreband. Polstringarna ger ett mjukt underlag för brukarens fötter om han/hon sitter i rullstolen utan skor. Polstring finns både till hel och till delade fotplattor.

BENDELARE

Bendelare finns i två varianter, standard och framflyttad samt i två storlekar, stor och liten. De används för att ge stöd åt eller separera brukarens ben och är reglerbara i höjd. Standardvarianten är även reglerbar i djup. Bendelarfästet monteras i sittplattan.

EKERSKYDD

Ekerskydd kan monteras på 20" och 24" drivhjul. Ekrarna döljs bakom en transparent plastskiva som minskar risken för skador på hand och fingrar.

HJULKÅPOR

Till 16" drivhjul finns hjulkåpor som täcker den övre halvan av hjulet. De består av fästen som monteras på hjulramen samt kåpor som träs på och skruvas fast.

VÄSKKROK

Väskkrok monteras på körhandtagsröret och är tänkt att användas för lättare väskor och dylikt. Tänk på att tipprisken ökar med belastningsvikten eller om rullstolens sits och/eller rygg vinklas bakåt.

PROFILSTOPP

Profilstopp fästs på huvud-/nackstödet ställrör, huvudstödsröret eller på bålstödet bygel. Det används som ett "minne" för att underlätta att huvud-/nackstöd eller bålstöd alltid hamnar i samma läge som förskrivaren ställt in.

DROPPSTÄLLNING

Droppställning används för att ge brukaren möjlighet att sitta i rullstolen även när dropp eller sondnäring ges. Vid sitstiltad stol /vinklad rygg ställs fästets vinkel så att droppställningen kan hållas vertikal. Droppställningsröret är avtagbart. Droppställningen medför en ökad tipprisk, speciellt med flera droppåsar och i sitstiltat läge.

SYRGASHÅLLARE

Syrgashållaren finns för syrgastuber upp till 2,5 l. Syrgashållaren sätts på plats i ett fäste som monteras på rullstolens ryggram. Hållaren med tub kan enkelt lyftas av från fästet och följa med brukaren vid en förflyttning

5. VERKTYG/MONTERING

De vanligaste inställningarna på HD Balance görs utan verktyg.

De inställningar som förskrivare gör vid inprovning av rullstolen kräver ibland verktyg. En dubbelsidig nyckel, 10 och 13 mm, finns placerad under sitsen. Denna nyckel kan användas till de flesta av dessa inställningar.

För montering eller justering av vissa tillbehör krävs även öppen nyckel, insexnycklar, stjärnskruvmejsel eller spårskruvmejsel. Dessa verktyg följer ej med rullstolen.

6. KOMMENTARER

6.1 Skötsel och underhåll

För att uppnå bästa säkerhet och lång livslängd bör rullstolen hållas hel och ren. Se dokument *Underhållsanvisning* (dok nr 95730). Alla klädselar till rullstolens dynor och tillbehör är tvättbara i 60 grader, tvättråd finns på klädselns insida. Fel och brister som uppstår ska genast åtgärdas. Hur rullstolen används påverkar behovet av underhåll. Vid hård användning krävs tätare underhåll av rullstolen. Hård användning kan tex. vara brukare med kraftig tonusökning och särskilda rörelsemönster eller mycket utomhusbruk. Bedömd livslängd är 10 år vid normal användning av en och samma brukare. Detta under förutsättning att rullstolen sköts och underhålls i enlighet med anvisningarna i bruksanvisningen.

Vid användning av drivaggregat, vid ramförstärkning och/eller andra specialutföranden av rullstolen samt vid hård användning begränsas livslängden till 5 år. Skötsel och underhåll bör i dessa fall göras med tätare intervaller.

6.2 Ergonomi & Patientsäkerhet

HD Balance är utrustad med skalor som indikerar aktuellt läge på sitstilt, ryggvinkel, knäledsvinkel samt armstödshöjd. Till dessa skalor hör ett brukarkort där förskrivaren kan ange rekommenderade inställningar för varje enskild brukare. Det är ett hjälpmedel för att förenkla kommunikationen mellan förskrivare och vårdare/anhöriga/brukare. Med dessa skalor höjs patientsäkerheten, då risken att brukaren sitter i en felaktig sittställning minskar. Brukarkort kan beställas separat. För att underlätta inställning och/eller journalföring finns även en skala för sittdjup.

HD Balance är ergonomisk för vårdaren. Rullstolens korta hjulbas bidrar till goda kör- och manövreringsegenskaper. Tack vare en väl utformad balansering, krävs liten kraft för att tilta sitsenheten. Tilt- och ryggfällningsreglagens placering är lätta att nå och greppet om körbygeln kan bibehållas under regleringen. Reglagens placering bidrar till en symmetrisk arbetsställning för vårdaren.

6.3 Transport i fordon

HD Balance är testad och godkänd, enligt ISO 7176-19:2008, för transport av brukare fastspänd i fordon. Huvudstöd/nackstöd ska användas vid färd i fordon. Anvisningarna i bruksanvisningen ska följas noggrant. På rullstolens bakre hjulram finns integrerade transportfästen, främre fästpunkter är markerade på den främre delen av hjulramen.

HD Balance kan enkelt fällas ihop för transport utan brukare. Se dokument *Måttabell* (dok nr 95719) för transportmått.

6.4 Hårt belastande brukare

Om brukaren har ett rörelsemönster/beteende som påfrestar rullstolen mer än normalt, ska en stol i förstärkt utförande användas. Detta gäller exempelvis brukare med kraftig tonusökning/spasticitet, vid användning i en krävande miljö eller handhavande på ett sätt som kraftigt avviker från det normala. För ökad hållfasthet förstärks rullstolens hjulram, sitsram och ryggram.

Rullstolen bör även kompletteras med en fjädrande rygg. Användning av fjädrande rygg måste bedömas i varje enskilt fall då detta inte är lämpligt till alla brukare. Se Infoblad *Utförande för hårt belastande brukare* (dok nr 95946).

Benstöd med helt fotstöd, helt vadstöd eller fotlåda ska användas för brukare med kraftigt ökad tonus/spasticitet. Detta ökar benstödens stabilitet och hållfasthet. Använd gärna benstöd med fast vinkel för maximal hållfasthet.

Hårt belastande brukare och/eller påfrestande användning ställer högre krav på rullstolen och dess delar. En förstärkt rullstol kräver därför ett tätare och mer noggrant underhåll samt att den beräknade livslängden förkortas.

6.5 Tillåtna ändringar & kombinationsavtal

Användning av andra leverantörers produkter tillsammans med HD Balance regleras med kombinationsavtal. Våra anvisningar och rekommendationer måste följas för att CE-märkningen ska vara giltig. Dokumentet *Tillåtna ändringar med bibehållen CE-märkning* (dok nr 95724) specificerar vilka ändringar som är tillåtna att göra på HD Balance med bibehållen CE-märkning. Dokument *Förteckning kombinationsavtal* (dok nr 95232) redogör för de kombinationsavtal som finns. Dokumenten finns på hdrehab.se och uppdateras kontinuerligt.

6.6 Specialanpassning

Om det krävs ytterligare anpassning av rullstolen, utöver de varianter som HD Balance har i sitt ordinarie sortiment, kan HD Rehab tillverka specialanpassade produkter. Läs mer om detta i dokumenten *Information om specialanpassade produkter* (dok nr 95431) och *Arbetsgång specialanpassade produkter* (dok nr 95433). Dokumenten finns på vår hemsida hdrehab.se och uppdateras kontinuerligt.

6.7 Övrig dokumentation

Till HD Balance finns bl.a. följande dokumentation att tillgå:

- 95701** Bruksanvisning
- 95707** Riskinformation konfigurationer och tillbehör
- 95710** Kort bruksanvisning
- 95717** Översikt Valmöjligheter
- 95718** Översikt tillbehör
- 95719** Måttabell
- 95720** Teknisk Information
- 95724** Tillåtna ändringar
- 95725** Rekonditioneringsanvisning
- 95730** Underhållsanvisning
- 95758** Referenstabell balanseringslägen
- 95759** Referenstabell balanseringskonfigurationer
- 95764** Märkning
- 95801 - 958**** Monteringsanvisningar
- 95930 - 959**** Infoblad

Senaste revisionen av dokumenten finns på hdrehab.se. Där finns även annan användbar dokumentation.

7. ÖVERSIKT AV VALMÖJLIGHETER

Tabell 1, 2 och 3 nedan visar översiktligt vilka valmöjligheter och inställningar som finns för HD Balance. Observera att en del av dessa alternativ kan påverka rullstolens inställningsmöjligheter eller begränsa användandet. Se respektive Infoblad innan val av konfiguration görs.

Tabell 1 - Val som görs vid beställning av rullstol och inte kan ändras i efterhand

Modell	16	24		
Sitsbredd	38	42	46	50
Sitsramslängd	Standard (45-55 cm)	Förlängd (50-60 cm)		
Ramförstärkt utförande	Std	Förstärkt sits-, rygg- och hjulram		

Tabell 2 - Val som kan göras vid beställning av rullstol eller bytas ut/ändras av tekniskt behörig eller övrig behörig personal

Balansering sitsenhet	Std placering	Framflyttad (3 cm)	Bakåtflyttad (3 cm)		
Drivhjulets position	Std placering	Bakåtflyttad (5 cm)			
Sitshöjd	Std placering	Höjd (5 cm)	Sänkt (3 cm)	Sänkt (4 cm) (20" drivhjul)	
Sitstilt	Std 0-20°	-5 - 20 °	0 - 30 °	-5 - 30 °	
Ryggvinkel	Std 90-120°	Ökad 90 -35°	Fast 90-105°	Fast 105-120°	
Ryggvinkel fjädrande	Std 90-120°	Fast 90-105°	Fast 105-120°		
Körhandtagssida	Std	Förhöjd	Vinkelställbar		
Broms	Vårdarbroms std	Däckbroms Std på 24"	Däckbroms Tillval på 16"	Utan däckbroms	
Körbygel/-handtag	Std Körbygel	Körbygel extra djup	Körbygel förhöjd bockad	Separata körhandtag	
Sittdyna	Std	Förlängd	Utan sittdyna		
Sittbredd	Minskad 2 cm (Utfyllnads kuddar)	Minskad 2 cm (distanser)			
Ryggsystem	Std Flexirygg	Flexirygg förlängd	Planrygg	Planrygg förlängd	Utan ryggsystem
Ryggsystemets Bredd	Lika med sittbredd	Bredare + 4 cm	Bredare + 8 cm	Smalare - 4 cm	
Ryggdyna	Std med vingar	Plan	Förlängd med vingar	Förlängd Plan	Utan ryggdyna
Benstödsöverdel	Std Vinkelställbar	Amputations-benstöd	Vinkelfast 90 °	Vinkelfast 105 °	Utan benstöd
Benstödsrör längd	Standard	Kort	Lång		
Vadstöd	Std Delat	Helt	Vadmatta	Vadband	Utan vadstöd
Fotstöd	Std Delat	Helt	Fotlåda	Utan fotstöd	
Fotstödsrör längd	Std	Avkortat			

Tabell 2 fortsätter på nästa sida.

Tabell 2 (Fortsätt)

Armstöd	Std	Bred	Std lågt	Bred lågt	Utan armstöd
Hemiplegiarmstöd	Lågt	Högt			
Sidostöd Armstöd	Std	Kil 7°	Kil 4°	Långt	Sidostöd med stolpe
Däck	Std PUR	PUR smalt (endast 24")	Luftpumpade	Flexel	
Drivringar	Std Aluminium	Rostfritt Stål	Plastade		
Drivringar placering	Std	Inflyttade			

Tabell 3 - Inställningar som kan göras / görs av förskrivare under utprovning

Sitstilt	Aktivering av framåttilt, Max -5°			
Sits	Djup, 7 lägen			
Rygghöjd	Via ryggsystem	Via ryggklamrar		
Ryggform, 7-8 band	Justeras individuellt efter brukaren			
Tiltlåsbroms	Justeras individuellt efter brukarens vikt			
Armstöd std	Höjd	Djup		
Armstöd hemiplegi	Höjd	Djup	Bredd	Rotation
Benstöd vinkelställbart	Vinkel			
Benstöd Amputation	Höjd	Djup	Bredd	Vinkel
Vadstöd	Höjd	Djup	Bredd	Vinkel
Fotstöd	Höjd	Djup	Vinkel	
Körbygel	Höjd	Vinkel (endast vinkelställbar)		

Tillbehörsinställningar se respektive tillbehörs infoblad.

8. PROBLEMLÖSAREN

Problemlösaren kan användas som hjälp till förskrivaren för att ge brukaren en så god sittställning som möjligt eller tillgodose de behov som finns. Den kan också hjälpa till att lösa problem som kan uppstå beroende på brukarens rörelsemönster eller omgivningens beskaffenhet.

Problemlösaren ger endast förslag på lösningar. Det är alltid förskrivarens ansvar att göra en bedömning av brukarens situation och avgöra vilken åtgärd som är lämplig i varje enskilt fall.

Avsnitt 1: Brukarens kropp	
Brukaren är lång	• Förlängt sitsdjup • Förhöjd rygg • Långa benstödsrör • Förhöjd sitsenhet
Brukaren är kort	• Korta benstödrör/avkortade fotstödshållare • Avkortat sittdjup (Ryggdistanser) • Sänkt sitsenhet (t ex för stående förflyttning)
Brukaren har smala höfter och brett skulderparti	• Utfyllnadskuddar • Distans sidostöd • Bredare ryggsystem, +4 eller +8 cm
Brukaren har breda höfter och smalt skulderparti	• Smalare ryggsystem, -4 cm
Brukaren har tyngdpunkten långt fram, t ex bukfetma	• Mer skålad Flexirygg • Bakåtflyttad sitsenhet • Begränsning av tiltvinkeln framåt
Brukaren har tyngdpunkten långt bak, t ex amputation	• Bakåtflyttade drivhjul • Framflyttad sitsenhet • Begränsning av tiltvinkeln bakåt • Toppskydd i yttersta läget
Brukaren har stor stjärt	• Flexi Ryggsystem • Slackning av Flexiryggsremmarna för att göra plats för stjärten • Höjning av ryggsystemet för att göra plats för stjärten
Brukaren har utökad bröstkyfos	• Slackning av Flexiryggsremmarna för att göra plats för kyfosen • Ev. något öppnad ryggvinkel för att få upp brukarens blick • Stödbord • Bredare ryggsystem, förlängt huvudstödsrör
Brukaren har en rotation i överkroppen	• Ryggkil bakom ryggdyna för att ge stöd åt den framåtroterade sidan

Avsnitt 2: Sittproblem som kan uppstå	
Brukaren glider fram på sitsen	• Rätt inställt sittdjup, rygg-, armstöds- och benstödhöjd • Rätt inställd tilt- och ryggvinkel • Ev. minskad vinkel på benstöden • Ev. framåttiltning av brukarens bäcken med hjälp av Flexiryggsremmarna • 2-punkts- eller 4-punkts positioneringsbälte
Brukaren lutar åt sidan	• Slackning av Flexiryggsremmarna för att ge stöd i sidled • Flexiryggdyna med sidostödsvingar • Bålstöd, standard eller vinkelställbara • Axelstöd • Armstöd bred • Hemiplegiarmstöd • 2-punkts- eller 4-punkts positioneringsbälte • Brickbord / Stödbord • Armstödssarg
Brukarens arm/armar faller utanför armstöden	• Armstödssarg/sarger • Axelstöd • Armstöd bred

Brukarens huvud hänger framåt	• Lämpliga Flexirygginställningar beroende på orsak • Bröstsele + positioneringsbälte • Brickbord / Stödbord • Förlängt huvudstödsrör
Brukaren trycker med sitt/sina knä mot benstöds knäled	• Sidostöd kil 4° eller 7° • Armstöd lång
Brukarens ben fastnar/kommer in mellan vadvstöden	• sidledsjustering av separata vadplattor • Helt vadvstöd • Fotlåda • Vadmatta • Vadband
Brukarens ben fastnar/kommer in mellan fotstöden	• Helt fotstöd • Fotlåda
Brukarens ben fastnar/kommer utanför benstöden i sidled	• Fotlåda • Fotstödssidor

Avsnitt 3: Brukarens behov / Användning av rullstolen

Brukaren kör rullstolen själv	• Sidostöd med stolpe (utan armstödsöverdel) • Sänkt sitsenhet • Ev. något kortare sitsdjup
Brukaren gör stående förflyttningar	• Upplåst sitstilt framåt -5° • Rätt höjd på sitsenheten • Armstödsplattorna i ett främre läge (uppresningsstöd)
Brukaren behöver ett mer tillbakalutat läge i rullstolen	• Utökad sitstilt 30° • Utökad ryggfällning 135°
Brukaren kan eller får inte ändra läge i höftlederna	• Fast ryggvinkel • Inaktivering av ryggfällningsreglaget • Låsbar ryggvinkel (ryggspärr)
Brukaren behöver mjuk anpassning på ryggstödet	• Planrygg att bygga den mjuka anpassningen på (specialanpassning)
Rullstolen är för bred för t ex en dörröppning	• Inflyttade drivringar i kombination med smala länkhjulstappar
Brukaren har ett krävande rörelsemönster som ställer ökade krav på rullstolens hållbarhet.	• Ramförstärkt rullstol • Fjädrande rygg • Vinkelfasta benstöd • Helt vadvstöd • Helt fotstöd • Fotlåda • Körbygel i stället för körhandtag
Rullstolen används i en hård och krävande miljö	• Ramförstärkt rullstol • Vinkelfasta benstöd • Helt vadvstöd • Helt fotstöd • Fotlåda • Körbygel i stället för körhandtag • Drivhjul Flexel • Rostfri drivring

Avsnitt 4: Vårdarens behov

Körbygeln är för låg för vårdaren, även i högsta möjliga läge	• Körbygel förhöjd • Vinkelställbar körbygel
Körbygeln är för låg eftersom rullstolen körs i bakåttillat läge	• Körbygel förhöjd bockad • Vinkelställbar körbygel
Vårdaren slår i tårna i drivaggregat som monterats under rullstolen	• Körbygel extra djup
Rullstolens körbygel hindrar användning av trappklättrare	• Separata körhandtag

LÄS OCKSÅ

Bruksanvisning
HD Balance
95701

Måttabell
95719

Infoblad
95930 -

Beställningsguide
95750

Broschyr
HD Balance

HD rehab

HD Rehab AB
Tryffelsslängan 4
181 57 Lidingö
SWEDEN

08 - 767 04 80

info@hdrehab.se

www.hdrehab.se

Förskrivarinformation
HD Balance
Dok. nr. 95715
Rev F 2025-07-03

